

Nota tècnica informativa relativa a l'abast de les comprovacions de les prescripcions fixades en matèria de gestió de subproductes animals no destinats al consum humà (SANDACH) en les actuacions de seguiment ambiental regulades en el títol VIII de la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats.

Introducció

Es defineix els subproductes animals no destinats al consum humà (en endavant, **SANDACH**) com a cossos sencers o parts d'animals, productes d'origen animal o altres productes obtinguts a partir d'animals, que no estan destinats al consum humà, ja sigui per motius sanitaris o bé per decisió de l'operador.

Els SANDACH es generen a la producció primària ramadera, a les indústries de transformació dels aliments d'origen animal, als establiments alimentaris de comerç minorista i a les llars que, per motius comercials o sanitaris, no entren dins de la cadena alimentària humana. La gestió dels SANDACH des del moment en que es generen fins al seu ús final, valorització o destrucció està regulada per garantir que durant la mateixa no es generin riscos per a la salut humana, la sanitat animal o el medi ambient i especialment per garantir la seguretat de la cadena alimentària humana i animal.

El Reglament (CE) N° 1069/2009, del Parlament Europeu i del Consell i el Reglamento (UE) N° 142/2011, de la Comissió, constitueixen des del 4 de març de 2011 el marc legal comunitari aplicable als SANDACH.

Els SANDACH es classifiquen en tres categories, segons el seu risc:

- **Material de categoria 1:** es tracta de la categoria de risc més alt i inclou els SANDACH que presenten un risc relacionat amb les Encefalopaties Espongiformes Transmissibles (EET), un risc desconegut o un derivat de la presència de substàncies prohibides en el material SANDACH (per exemple: hormones, beta-antagonistes...) o de contaminats ambientals (dioxines, PCB, etc.).
- **Material de categoria 2:** es classifica com a risc mitjà i inclou els SANDACH que presenten algun risc relacionat amb altres malalties animals diferents de les EET o amb la presència de medicaments veterinaris en el material SANDACH. Pertanyen a aquesta categoria, per exemple, els fems, el contingut del tub digestiu, els animals o parts d'animals que no siguin de categoria 1 i que morin sense ser sacrificats per al consum humà, els SANDACH diferents dels materials de categoria 1 i 3, i les barreges de materials de categoria 2 amb categoria 3.
- **Material de categoria 3:** és el material de risc més baix i inclou les parts d'animals sacrificats aptes per al consum humà però que no s'hi destinen per motius comercials (sang, pells, banyes o plomes d'animals sacrificats a un escorxador que hagin passat la inspecció sanitària establerta per la normativa comunitària, etc. així com els SANDACH derivats d'animals que no presentin signes de malalties transmissibles). En aquesta categoria s'inclouen, a més, materials com els animals aquàtics i els residus de cuina no internacional.

Els materials SANDACH categoria 1 i categoria 2 tenen la consideració de residu.

A Catalunya, les competències en matèria de SANDACH es defineixen en el Decret 15/2010, de 9 de febrer, de distribució de funcions en matèria de subproductes animals no destinats al consum humà. El concepte de SANDACH incideix en les competències de ramaderia i de medi ambient i, pel que fa a l'àmbit mediambiental, als esmentats subproductes els és d'aplicació la normativa de prevenció i control ambiental de les activitats (Llei 20/2009, del 4 de desembre). Tot i algunes especificitats, com a criteri general es pot establir que:

- Correspon a l'Agència de Residus de Catalunya (en endavant, ARC) registrar, inspeccionar i controlar els operadors que manipulen subproductes de categoria 1 i categoria 2.

- Correspon a la direcció general en matèria de ramaderia del departament competent en aquest àmbit el registre, inspecció i control dels operadors que manipulen subproductes de categoria 3, així com d'algunes excepcions regulades en el marc normatiu europeu, i en el control de la traçabilitat d'aquests subproductes.

Tots els operadors que manipulen (producció/gestió) material SANDACH s'han de registrar i/o disposar de la corresponent autorització sectorial.

Resten sotmesos al règim d'autorització SANDACH aquells establiments inclosos en l'àmbit d'aplicació de l'article 24 del Reglament (CE) 1069/2009:

- Aquells establiments de nova activitat o aquells que presentin un canvi substancial o no substancial de l'activitat, l'atorgament de l'autorització SANDACH es tramitarà juntament amb la de l'autorització/licència ambiental integrada regulada en la Llei 20/2009, del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental d'activitats.
- Per aquells establiments que ja tenen l'autorització/licència ambiental integrada caldrà presentar la documentació a l'autoritat sectorial competent (ARC o direcció general en matèria de ramaderia).

Aquest procediment s'ha de realitzar amb independència que es disposi del codi de gestor de residus.

Fetes les comprovacions i les actuacions necessàries, per aquells establiments que ja tenen la seva autorització/licència ambiental i que operen amb materials de categoria 1 o categoria 2, l'ARC emet una resolució i comunica a l'empresa la inscripció i autorització d'acord amb el Reglament (CE) 1069/2009.

Abast comprovacions en matèria SANDACH, categoria 1 i categoria 2.

Actuacions d'inspecció ambiental integrada en establiments coberts pel Pla d'inspecció ambiental integrada de Catalunya, aprovat per la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic.

En el decurs de la visita "in situ" a l'establiment l'inspector/a constata la manipulació (producció/gestió) de material SANDACH, categoria 1 i/o categoria 2.

L'inspector/a ha de realitzar les accions següents:

- **L'autorització ambiental integrada estableix prescripcions en matèria de SANDACH, categoria 1 i/o categoria 2.**

1) L'inspector/a verifica si l'establiment disposa d'autorització sectorial emesa per l'ARC o consta com a registrat en la pàgina web del *Ministerio de Agricultura, Pesca, Alimentación y Medio Ambiente (MAPAMA)*⁽¹⁾.

- En cas afirmatiu, l'inspector/a reporta les dades verificades en la documentació de l'actuació d'inspecció ambiental integrada.
- En cas negatiu, l'inspector/a consigna aquest fet en l'acta d'inspecció ambiental integrada com a "aspecte no conforme", excepte si la persona titular de l'establiment ha presentat a l'ARC la documentació necessària per tramitar la seva inscripció en el registre o l'autorització sectorial. En aquest darrer supòsit, l'inspector/a consigna aquest fet en l'acta d'inspecció ambiental integrada com a "observació"

2) L'inspector/a verifica el compliment de les prescripcions previstes en matèria de SANDACH.

La comprovació es porta a terme a partir del resultat de la darrera inspecció sectorial SANDACH, duta a terme per l'ARC o per una entitat designada en nom d'aquest, o del control sectorial, dut a terme per una entitat degudament habilitada.

- Si l'establiment ha estat objecte d'inspecció sectorial SANDACH.

L'inspector/a incorpora en l'acta d'inspecció ambiental integrada la valoració de la inspecció SANDACH, com a "observació" o "aspecte no conforme" d'acord amb el resultat l'acta d'inspecció sectorial, i no ha de realitzar cap tipus de comprovació addicional en aquesta matèria.

- Si l'establiment no ha estat objecte d'inspecció sectorial SANDACH.

L'inspector/a requereix a la persona titular de l'establiment que acrediti el compliment de les prescripcions SANDACH fixades en l'autorització ambiental integrada. Aquesta comprovació s'entén com a "control sectorial", dut a terme per una entitat degudament habilitada, i haurà d'haver estat comunicat prèviament a l'ARC.

L'inspector/a incorpora en l'acta d'inspecció ambiental integrada la valoració del control sectorial SANDACH, com a "observació" o "aspecte no conforme" d'acord amb el seu resultat, i no ha de realitzar cap tipus de comprovació addicional en aquesta matèria.

Si la persona titular de l'establiment no acredita aquesta comprovació sectorial, l'inspector/a consigna aquest fet en l'acta d'inspecció ambiental integrada com a "aspecte no conforme".

- **L'autorització ambiental integrada no estableix prescripcions en matèria de SANDACH, categoria 1 i/o categoria 2.**

1) L'inspector/a consigna en l'acta d'inspecció ambiental integrada, com a "observació", que es constata la manipulació (producció/gestió) de material SANDACH, categoria 1 o categoria 2.

2) L'inspector/a verifica la correcta gestió com a residu del material SANDACH, categoria 1 i categoria 2.

L'inspector/a consigna en l'acta d'inspecció ambiental integrada, com a "aspecte no conforme", si constata que la gestió del material SANDACH com a residu no és adequada.

3) L'inspector informa a la persona titular de l'establiment de l'obligació de tramitar la inscripció de l'establiment en el registre SANDACH i, si escau, l'autorització sectorial.

Actuacions de control ambiental integrat, inicial i periòdic

L'operativa d'actuació del personal tècnic responsable del control ambiental, inicial o periòdic, s'ajusta als mateixos criteris exposats en l'apartat anterior.

Abast comprovacions en matèria SANDACH, categoria 3.

La manipulació (producció/gestió) de material SANDACH de categoria 3 no és objecte de comprovació en el marc de les actuacions de seguiment ambiental integrat (inspeccions ambiental integrada i control ambiental integrat) regulades en títol VIII de la Llei 20/2009/del 4 de desembre, de prevenció i control ambiental de les activitats.

Mercè Rius Serra
Directora general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic

Aquesta nota tècnica informativa ha estat elaborada pel Servei d'Informació, Inspecció i Control Ambiental d'Activitats de la Subdirecció General d'Intervenció i Qualificació Ambiental amb la conformitat de l'Agència de Residus de Catalunya i la Direcció General d'Agricultura i Ramaderia del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.

¹ Enllaç pagina web MAPAMA: <https://servicio.mapama.gob.es/sandach/Publico/default.aspx>